

JUSTITSMINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 26. november 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-945-1074
Dok.: AMC40706

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Udveksling af oplysninger som led i politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af beskikkede advokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Retspolitisk Forening, Amnesty International, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Rådet for Socialt Udsatte, Dansk Socialrådgiverforening, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialchefforeningen, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykologforening, Landsforeningen SIND, Psykiatrifonden, Landsforeningen Bedre Psykiatri, Lægeforeningen og Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført i kursiv.

2. Bemærkninger til lovudkastet

2.1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Danske

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Regioner, Danske Advokater og Psykiatrifonden har ingen bemærkninger til lovudkastet.

Datatilsynet finder formålet med forslaget sagligt og anerkendelsesværdigt. Datatilsynet bemærker i øvrigt, at adgang til at videregive oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af persondataloven, kun bør tilvejebringes, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor, hvilket imidlertid beror på en politisk vurdering.

Rigspolitiet og Det Kriminalpræventive Råd støtter forslaget. Rådet peger på, at et formaliseret samarbejde mellem politiet, de sociale myndigheder og psykiatrien kan medvirke til at forebygge en stor del af den kriminalitet, der bliver begået af socialt udsatte. Rigspolitiet fremhæver, at forslaget kan være med til at sikre koordineringen mellem myndighederne på området. Rigspolitiet anfører samtidig, at der er behov for en særlig hjemmel til at udveksle oplysninger som led i samarbejdet.

Kommunernes Landsforening fremhæver de hidtil gode erfaringer med PSP-samarbejdet og finder det også vigtigt med en udtrykkelig regel om udveksling af oplysninger.

Dansk Socialrådgiverforening, Landsforeningen SIND, Landsforeningen Bedre Psykiatri og Lægeforeningen støtter forslaget om at udvide PSP-samarbejdet. Socialrådgiverforeningen finder, at forslaget vil bidrage til en mere sammenhængende indsats over for udsatte borgere. Landsforeningen peger tilsvarende på, at samarbejdet vil være til gavn for behandlingen af de allerdårligst fungerende psykisk syge.

Landsforeningen af beskikkede advokater, Institut for Menneskerettigheder og Retspolitisk Forening peger på, at lovgivningen allerede i dag giver mulighed for at udveksle oplysninger uden samtykke. Institutet og Retspolitisk Forening anfører i den forbindelse, at reglerne om indgreb over for individet bør være klare og overskuelige og ikke bør være spredt ud over forskellige love. Instituttet finder ikke, at der er behov for særregler om PSP-samarbejdet, og anfører, at der ud fra en proportionalitetsvurdering kan være ganske væsentlige betænkeligheder forbundet med en mere generel adgang til at udveksle oplysninger om privatpersoners rent private forhold. Retspolitisk Forening finder, at forslaget udhuler de gældende regler om udveksling af oplysninger uden samtykke.

Som nærmere beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger vil udveksling af oplysninger som led i PSP-samarbejdet allerede i dag i vidt omfang kunne ske på grundlag af lovgivningens forskellige regler om

videregivelse af oplysninger mellem myndigheder (uden samtykke). Med henblik på at PSP-samarbejdet kan fungere bedst muligt efter sit formål, er det imidlertid – ligesom hvad der gælder for SSP-samarbejdet – hensigtsmæssigt at skabe et fælles regelsæt for udveksling af oplysninger, der er målrettet det intensiverede myndighedssamarbejde, som lovforslaget lægger op til.

Ved at indføre særlige regler om PSP-samarbejdet skabes endvidere en fastere lovgivningsmæssig ramme for samarbejdet, som vil kunne medvirke til at fremme en koordineret myndighedsindsats på området. Med lovforslaget fastslås det samtidig udtrykkeligt i loven, at der i hele landet bør være et PSP-samarbejde, og ansvaret herfor forankres hos politidirektøren i den enkelte politikreds.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1, 3.1.3 og 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.2. Betingelserne for udveksling af oplysninger

Landsforeningen af beskikkede advokater finder, at det vil være vanskeligt at administrere, at oplysninger kun må videregives, hvis det er ”nødvendigt” af hensyn til PSP-samarbejdet. Der vil i øvrigt være behov for, at patienter og klienter vejledes om, at der kan ske udveksling af oplysninger om den pågældendes personlige forhold med bl.a. politiet.

Institut for Menneskerettigheder og **Landsforeningen SIND** anfører, at tillidsforholdet mellem patient/behandler mv. ikke må risikere at lide skade med nye regler på området. Instituttet anfører, at der i hvert enkelt tilfælde bør foretages en konkret vurdering af, om videregivelsen er nødvendig og berettiget. Landsforeningen foreslår tilsvarende, at videregivelse kun må ske af hensyn til den pågældende borger selv og kun, hvis hensynet til videregivelse klart overstiger hensynet til hemmeligholdelse. Der bør endvidere forsøges indhentet samtykke fra vedkommende. For så vidt angår personer omfattet af psykiatrilovens § 13 a bør videregivelse af oplysninger i øvrigt kun ske, hvis der indgås en udskrivningsaftale mv.

Efter lovforslaget må oplysninger kun videregives, hvis dette må anses for nødvendigt af hensyn til PSP-samarbejdet. Det svarer helt til den gældende ordning vedrørende udveksling af oplysninger som led i SSP-samarbejdet, hvor dette ”nødvendighedskriterium” ikke ses at have givet anledning til vanskeligheder i praksis. Kriteriet indebærer, at de deltagende myndigheder i hvert enkelt tilfælde skal vurdere, om det konkret er nødvendigt at videregive bestemte oplysninger om privatpersoner, for at

PSP-samarbejdet kan fungere. Myndighederne kan således ikke uden videre frit udveksle enhver oplysning, som myndighederne er i besiddelse af om de personer, som et initiativ i PSP-regi er rettet imod.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger tilsiger formålet med PSP-samarbejdet – ligesom hvad der gælder for SSP-samarbejdet – at de nødvendige oplysninger kan udveksles mellem de involverede myndigheder hurtigt og smidigt, uden at det er nødvendigt at indhente samtykke fra de personer, som oplysningerne angår. Der stilles på den baggrund ikke krav om, at den pågældende skal samtykke i, at en myndighed videregiver oplysninger om vedkommende som led i PSP-samarbejdet.

Der skal i den forbindelse fremhæves, at lovforslaget ikke indebærer en pligt til at videregive oplysninger om enkeltpersoner, men alene en mulighed herfor. Således kan videregivelse f.eks. undlades i tilfælde, hvor en myndighedsperson finder, at videregivelse til politiet af en oplysning om en enkeltperson vil skade tillidsforholdet mellem patient og myndighed.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det i lyset af formålet med PSP-samarbejdet ikke være hensigtsmæssigt, hvis videregivelse af oplysninger forudsætter, at der indgås udskrivningsaftaler mv. efter psykiatriloven. Lovforslaget indeholder derfor ikke forslag herom.

Justitsministeriet vil i givet fald udarbejde en vejledning om PSP-samarbejdet i lighed med den gældende vejledning nr. 163 af 1990 om udveksling af oplysninger i forbindelse med det kriminalitetsforebyggende samarbejde mellem politiet og kommunerne mv. (SSP-samarbejdet).

Der kan i øvrigt henvises til pkt. 3.1.2, 3.2.2 og 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.3. Videregivelse til brug for en strafferetlig efterforskning

Retspolitisk Forening og **Landsforeningen SIND** finder, at informationer, der videregives som led i (SSP-) og PSP-samarbejdet, ikke bør kunne indgå i efterforskningen eller gennemførelsen af en straffesag.

Efter lovforslaget må oplysninger i forbindelse med SSP- og PSP-samarbejdet ikke videregives med henblik på efterforskning af straffesager. Medarbejderne hos de myndigheder, der indgår i samarbejdet, vil kunne anmelde strafbare forhold til politiet, men dette skal i givet fald ske uden for SSP- og PSP-regi. Lovforslaget viderefører på dette punkt

den ordning, der i dag kendes fra SSP-samarbejdet, og som har eksisteret i mange år, uden at dette i praksis har givet anledning til problemer.

Der kan i øvrigt henvises til pkt. 3.1.2 i de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslag til retsplejelovens § 115, stk. 2, 2. pkt.).

2.4. Målgruppen

Landsforeningen Bedre Psykiatri efterlyser en klarere beskrivelse af målgruppen for PSP-samarbejdet.

Med udgangspunkt i erfaringerne fra Frederiksberg vil målgruppen for PSP-samarbejdet navnlig være den personkreds, der er beskrevet nærmere under pkt. 1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. PSP-samarbejdet vil imidlertid også kunne omfatte andre socialt udsatte personer, der har berøringsflade til flere af de involverede myndigheder i forbindelse med deres psykiske lidelser, misbrugsproblemer eller lignende. Efter Justitsministeriets opfattelse vil en nærmere opregning af målgruppen for PSP-samarbejdet kunne begrænse myndighedernes muligheder for at samarbejde i PSP-regi om en koordineret indsats over for andre persongrupper, end de udtrykkeligt nævnte, og lovforslaget indeholder derfor ikke en sådan opregning.

3. Lovforslaget

Der er i det fremsatte lovforslag alene foretaget enkelte ændringer af redaktionel karakter i forhold til det lovudkast, der har været sendt i høring.